

МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМ У ХХІ СТ. ТА ЙОГО ВИКЛИКИ

Панасюк Валентин Анатолійович

кандидат політичних наук,

доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін

Семко Яна Сергіївна

кандидат філософських наук,

доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

Мультикультуралізм – взаємодія двох і більше культур між собою. В глобалізованому світі даний термін є вкрай актуальним. Він обумовлений здатністю до інтеграції народів різних культур і вірувань під впливом політичних та соціальних чинників мирно співіснувати в рамках однієї держави. Політика мультикультуралізму покликана сприяти толерантності взаєморозумінню і збереженню власної культури етнічними меншинами в домінуючому етносі.

Прихильниками політики мультикультуралізму є провідні уряди країн ЄС та США. Причини, що спонукають до мультикультурного розвитку – імміграційні процеси з країн третього світу. Близький Схід охоплений військовими конфліктами. В країнах Латинської Америки висока злочинність породжена торгівлею наркотиками і людьми. В державах Африки часто панує голод. В Україні триває війна спровокована нападом РФ. Тому натовпи мігрантів і біженців в пошуках кращого життя втікають в інші країни.

Демократичні країни з високим індексом розвитку де основою суспільства є людиноцентризм і гуманізм вважали своїм обов'язком надати необхідну підтримку натовпам біженців. Метою допомоги була насамперед їх соціалізація у власному середовищі відповідно до морально-культурних і правових норм. Надання необхідних мінімальних знань біженцям місцевого етикету, звичаїв традицій, мови. З можливістю всебічного збереження розвитку та примноження ними власної культури.

Подібний розвиток подій уявлявся багатьом урядам і народам, що готові були надати таку допомогу відносно легким. Здавалось, що політика міжкультурної взаємодії та комунікації легко інтегрує біженців, що потребували політичного притулку і захисту. Проблеми із втіленням цієї політики почали виникати з самого початку її

запровадження. Світогляд вихідця з інших регіонів світу виявився не підготовленим до життя в системі європейських цінностей.

Відсутність розуміння елементарної європейської культури в старшого і підрастаючого покоління біженців призводить до численних конфліктів на суто побутовому рівні між собою та європейськими жителями країн, що надали їм притулок.

Натовпи біженців з політично і економічно відсталих держав масі своїй не виявляли бажання до міжкультурної взаємодії. В таборах для біженців вони тримались згуртовано подекуди уникаючи контактів навіть з представниками гуманітарних місій. До того ж за відсутності належної освіти, незнання мови і особливостей характеру бажанням заробляти на життя чесною працею біженці похизуватись не могли, але заволодіти чужим майном в протиправний спосіб охоту мали і відповідні дії вчиняли на території країни, що надала їм притулок.

Проблема люмпенізованих мас біженців-арабів обернулась резонансними злочинами, що вилились в сексуальні домагання стосовно місцевих жінок на вулицях Кельна в Німеччині [6].

Окремо гостро стоїть питання з мігрантами та біженцями ісламської віри. Ортодоксальний іслам забороняє жінкам відкривати обличчя. В умовах світової терористичної загрози в цілях безпеки у Франції прийняли закон, що забороняє паранджу це викликало глибоке обурення ісламських організацій не лише у цій країні, а й за її межами [5].

Особливо серйозно постала проблема біженців в ЄС з повномасштабного вторгнення РФ в Україну. Урядові структури і неурядові організації в справах мігрантів та біженців усвідомлюють тривалість війни, що може тривати роками, а від так масштаби імміграції та її ризики для всіх країн доволі непередбачувані.

Прогнози ООН, що біженців з України буде 4 млн. не справдились. На думку фахівців станом на червень 2022 року ця цифра вдвічі більша.

Представник міжнародного комітету порятунку Джейсон Філіппі в коментарях журналістам в червні 2022 року відзначаючи високу організованість волонтерів і державних установ по наданні допомоги біженцям вимушено визнав, що ця допомога не може тривати довгий час. Настане та мить коли її ресурси вичерпаються, що буде далі досить складно уявити. Аналізуючи головні проблеми біженців по країнам представник МКПІ зазначає, що Польща, Молдова, Румунія і Словаччина прийняли найбільшу кількість біженців. Вже зараз в цих країнах гострою є проблема забезпечення людей житлом. Яскраво це демонструє Польща, що прийняла 3,5 млн. біженців. Такої хвилі мігрантів в країні не було від Другої світової війни.

В ФРН через наплив біженців чисельністю 725000 спровокував брак соціального житла викликавши потребу в модульних будинках для

тимчасового проживання біженців. Вкрай складною є ситуація в Молдові. Кількість біженців в кількості 100 тис. осіб дорівнює 5% населення найбіднішої країни Європи. Урядовці Молдови зазначають, що гострою є проблема забезпечення шкільної освіти українських дітей на території країни. На прикладі Польщі в червні 2022 року фахівці з імміграції зазначали, що за приблизними даними на місяць в цю країну на кордон перетинали 600 тис. осіб. Волонтери зауважують, що українці прагнуть адаптуватись на території іншої країни. Насамперед подбати про заробіток, щоб забезпечити собі нормальне існування [3].

В США проблеми імміграції вже не вперше загрожують шатдауном. Республіканці традиційно ставлять ультиматум перед демократами врегулювати імміграційне законодавство. Їх головна ціль – зупинити неконтрольовані хвилі імміграції з країн Латинської Америки транзитом через Мексику та громадян самих мексиканців в США. Тема іммігрантів в США занадто заполітизована [1].

Однак антиімміграційні демонстрації поступово набирають все більше прихильників. Громадян ЄС та США обурює те, що кошти платників податків йдуть на утримання іммігрантів, а в обмін за підтримку в країні зростають антисоціальні явища, що загрожують їх стабільності, здоров'ю та навіть життю. Під впливом таких суспільних настроїв низка держав почали посилювати імміграційне законодавство, щодо іммігрантів та біженців, бажаючи обмежити на їх подальше зростання в своїй державі на законодавчому рівні та навіть депортувати тих хто вже прибув в їх країну [2; 4].

Отже в сучасному світі бачимо готовність більшості країн допомогти масовим імміграційним потокам людей з усіх куточків світу отримати захист та адаптуватись на їх території.

Однак незважаючи на здавалося б глобалізаційні процеси сильними є тенденції держав до зростаючого культурного і політичного відокремлення та небажання пускати на свою територію представників інших культур в цілях безпеки і фінансової стабільності власних громадян.

Таким чином, політика мультикультуралізму вимагає переосмислення. Ніхто не скасовував і не заборонить людиноцентризм і гуманізм в ХХІ ст., але в усьому існує межа, і поруч з колективною безпекою та прагненнями до взаємодопомоги для кожної держави благополуччя власних громадян залишається на першому місці. У іммігрантів і біженців є вибір – отримати політичний притулок та прийняти місцеві норми життя, завдяки урядовій політиці мультикультуралізму, або повернутись на батьківщину і жити звичним для них життям. На жаль останнім часом цей вибір звужується імміграційними законами багатьох держав, але не позбавляє біженців права на порятунок від злочинності, голоду і війн ХХІ ст.

На сьогодні головне, щоб біженцям і народам, які надають їм притулок вистачило сил набратись терпіння та побороти всі труднощі заради вирішення спільних для всіх проблем.

Література:

1. Давигора О. Аналітики назвали найбільші ризики для США в 2024 році. *УНІАН. Новини. Світ*. 11.01.2024. URL: <http://surl.li/pmuqb> (дата звернення 22.01.2024).

2. Джо Байден готовий посилити імміграційну політику. *Судово-юридична газета у світі*. Повідомлення за *The Wall Street Journal*. 18.01.2024. URL: <http://surl.li/pmvox> (дата звернення 22.01.2024).

3. Кінець не близько. Пройшло чотири місяці, а криза українських біженців лише починається. Видання the Guardian пояснює чому. *Переклад статті журналом Forbes Україна*. 20.06.2022. URL: <http://surl.li/pmtti> (дата звернення 22.01.2024).

4. Лотоцька Н. Євросоюз погодив нові правила прийняття мігрантів у блоці. *LB.ua. Головна. Світ*. 20.12.2023. URL: <http://surl.li/pmvzo> (дата звернення 22.01.2024).

5. Позднякова Н. Де в Європі заборонено носити паранджу. *Made for minds. Суспільство Європа*. 14.07.2020. URL: <http://surl.li/pmwuk> (дата звернення 22.01.2024).

6. У Кельні почалися протести через напади арабів на жінок. *LB.ua. Головна. Світ*. 06.01.2016 URL: https://lb.ua/world/2016/01/06/325094_kelne_nachalis_protesti_izza.html (дата звернення 22.01.2024).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-388-3-11>

БУЛІНГ В ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ СУЧАСНОГО СВІТУ ТА УКРАЇНИ

Панасюк Валентин Анатолійович

кандидат політичних наук,

*доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін
Міжнародний гуманітарний університет*

м. Одеса, Україна

Булінг – систематичне приниження честі і гідності дитини, що ґрунтується на фізичному та психологічному тиску. В 2018 р. організація ЮНІСЕФ опираючись на дані 144 країн заявила, що кожен 3 школяр світу зазнав булінгу. В Україні станом на 2017 рік 67% дітей в різних формах